

Jiří Voskovec

vlastním jménem Jiří Wachsmann

* 19. červen 1905 Sázava

+ 1. červenec 1981 Pearlblossom (USA)

Významný český dramatik, básník, herec, režisér, spolutvůrce avantgardního divadla. Žil ve třech zemích, ale přesto se vždy považoval za Čecha. Studoval gymnázium v Praze, kde se *spřátelil s Janem Werichem*. Po maturitě odjel studovat do Francie, kde patřil k nejlepším studentům. Po návratu studuje práva, *píše básně jako Petr Dolan*, do novin články o umění, dělá koláže, sedává v kavárně Slávie se známými literáty. V té době také *točí film Pohádka máje*, kde hraje studenta Ríšu. Jeho účast je však tvrdě *kritizována představiteli Devětsilu* a ti *ho vylučují* ze svých řad. Voskovec se opět setkává s Werichem a zakládají spolu *Osvobozené divadlo*. S nástupem fašismu Voskovec *emigruje do USA*. Po válce se vrací zpět do Československa i se svou druhou ženou, americkou divadelnicí. Snaží se svou tvorbou navázat na hry Osvobozeného divadla, ale je zklamán poválečnou Prahou, atmosférou i politikou, stýská se mu po New Yorku. Díky své znalosti francouzštiny získává *místo úředníka sekretariátu UNESCO v Paříži*. Po návratu do Evropy si každý rok obnovoval *tzv. domovské právo*. Když tak činí *v roce 1951*, je v New Yorku pro *zatčen podezření ze špionáže a jedenáct měsíců tráví ve vazbě na Ellis Islandu*. Po celou dobu vazby vede boj o své očistění, který vyhrává a od té doby až *do své smrti* zůstává *v Americe*. Styky s Werichem nepřerušuje, neustále se dopisují, nevěří nařčení, že Werich podepsal *Antichartu*. Mezi nimi bylo obrovské přátelské pouto, které bylo zpřetrháno až Werichovou smrtí, o které se Voskovec dovídá *v Texasu*, kde právě v onen čas natáčí exteriéry pro *film Dvanáct rozhněvaných mužů*. Poslední rok svého života prožil Voskovec *v Kalifornii na ranči*, který mu připomínal rodnou Sázavu. Objevuje se u něj rakovina plic. *Umírá 1. července 1981 na infarkt*.

Dva nerozluční kamarádi Jan Werich a Jiří Voskovec při společném vystoupení
zdroje: <http://cs.wikipedia.org/wiki>